

Ismertetés a „Tájváltozás értékelési módszerei a XXI. században” című tudományos konferenciáról és műhelymunkáról

Az MTA X. Földtudományok Osztályának Földrajz II. Bizottsága, Tájföldrajzi Albizottságának, valamint a Szegedi Tudományegyetem Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszékének szervezésében 2009. november 10.-én a Szegedi Tudományegyetemen került sor „A tájváltozás értékelési módszerei a XXI. században” című tudományos konferenciára és műhelymunkára. A szervezők célja egyrészt a témában kutató tájföldrajzos, botanikus, agrármérnök, tájépítész és tájmérnök kollégák közti szakmai kommunikáció elősegítése, másrészt a tájváltozás kutatásával kapcsolatos módszertani újdonságok bemutatása volt. A korábbi évek tájökológia konferenciáin, szakmai fórumainak tematikáján már látszott, hogy a tájszerkezeti, a felszínborítási és a botanikai-ökológiai jellegű változások vizsgálata a magyar tájökológiai kutatások egyik jelentős sodorvonalát képviselik. A konferencia iránti szakmai érdeklődés azonban messze fölülmúlta a szervezők korábbi várakozását.

Az elhangzott 33 előadás és az egy poszter témái zömmel szakmai, elméleti kérdéseket és módszertani újdonságokat feszegettek. Az előadások során áttekintést kaptak a résztvevők a tájváltozás elemzéséhez használt adatbázisok (történeti térképek, CORINE) alkalmazási nehézségeiről, a történeti térképek összemetszésével kapcsolatos hibák kiküszöbölésének új módszereiről. Jó néhány előadás a mérnöki gyakorlat felől közelítette meg a témát, néhány a tájökológiai tervezési alkalmazást is bemutatva. Több előadó is rámutatott, hogy a táj változásának vizsgálata a tájmegőrzési törekvésekben is fontos helyet kellene kapjon, sőt szó esett régészeti jellegű alkalmazásról is a Csörsz-árok példáján. Szintén gyakorlati, ma még szinte kiaknázatlan lehetőség rejt a turisztikai jellegű, vizuális esztétikai tájváltozás értékelése. A botanikai alapú tájváltozás-kutatások eredményei, mint például a folt-történet, vagy potenciális vegetáció térkép és az élőhely változás térképek fontos információt adhatnak az érzékeny területek lehatárolásához, természetvédelmi szempontokat figyelembe vevő jövőbeli fejlesztésükhöz.

A talajtani változások jellemző tendenciáit erdélyi, valamint egy hazai szikes pusztá példáján keresztül ismerhette meg az érdeklődő szakmai közönség.

Az elméleti jellegű előadások között egyesek a tájváltozás és felszínfedettség változása közti kapcsolatot, míg mások a tájváltozási folyamatok általánosítási lehetőségeit taglalták. A tájváltozás-modellekről, és konkrétan, egy gyakorlati példán keresztül a CLUE modellről is hallhattak előadást a résztvevők.

A térinformatikai elemzési lehetőségek új horizontot nyitottak a tájváltozás vizsgálatában. A távérzékelési módszerekkel végzett vegetációs indexváltozás-elemzések, a műholdképek spektrális értékelés révén végzett beépítettség és erdőterület-változás vizsgálatok mind új, innovatív kutatási lehetőségeket kínálnak.

A magas színvonalú, gondolatébresztő előadásokból lektorált konferenciakötet készül, melynek teljes anyaga jövő év januárjától az Interneten is olvasható és letölthető lesz majd.

Az előadásokat a szervezők tudatosan nem bontották szekciókra, hogy egymás előadását meghallgatva valamennyi szakma sajátos látásmódját megismerhessék a résztvevők. A szűkre szabott időkeret azonban sajnos nem adott lehetőséget az eredetileg tervezett szakmai vitára, műhelymunkára, de remények szerint lesz még olyan fórum, ahol lehetőség nyílik majd ennek pótlására.

Szilassi Péter, Szeged